

Гожик Петро Феодосійович

70 років виповнилося 21 жовтня 2007 року відомому вченому у галузях палеонтології, четвертинної геології, морської геології, академіку НАН України, доктору геолого-мінералогічних наук, Заслуженому діячу науки і техніки України, двічі лауреату Державної премії України, нагородженого Почесною грамотою Верховної Ради України, медаллю В.І. Лучицького «За заслуги в розвідці надр», золотою медаллю спілки геологів України.

Петро Феодосійович Гожик народився в 1937 році в смт. Гоща Гощанського району Рівненської області. Після закінчення Гощанської середньої школи в 1954 році вступив на географічний факультет Чернівецького державного університету, який закінчив з відзнакою в 1959 році.

Дипломна робота «Геоморфологія і четвертинні відклади Кельменецького та Сокирянського районів УРСР» дістала високу оцінку визнаного фахівця четвертинної геології України професора П.К. Заморія, який запросив П.Ф. Гожика до аспірантури на кафедру геоморфології Київського державного університету.

В 1960 році він вступає до аспірантури Інституту геологічних наук АН УРСР, і з цього часу його життя нерозривно пов'язане з цією науковою установою. Під науковим керівництвом академіка В.Г. Бондарчука Петро Феодосійович в 1966 році захистив дисертацію на тему «Геологія і стратиграфія терасових відкладів долини р. Прут» і отримав вчений ступінь кандидата геолого-мінералогічних наук.

60-70-ті роки ХХ століття відзначені активними дослідженнями алювіальних відкладів головних річок України, в результаті яких було вперше запропоновано схему терас долини р. Прут, їх кореляції з терасами Дністра, Дунаю. Ці дослідження супроводжувались виконанням великого обсягу робіт для виробничих організацій при проведенні геологозйомочних робіт на території Молдови та України. Були започатковані дослідження алювію долини річок Південний Буг, Інгулець в зв'язку із постановкою пошукових робіт на розсипи корисних копалин.

Для реалізації програми по розширенню зрошувальних систем півдня України П.Ф. Гожик взяв активну участь у проведенні комплексних геологічних досліджень. Він виконав аналіз геологічної будови неоген-четвертинних відкладів межиріччя Дністер - Південний Буг, Південний Буг - Дніпро, літодинаміки берегової зони на відрізьку Дунай - Дністер для проектування траси каналу Дунай-Дніпро та геологічного обґрунтування будівництва Дніпровсько - Бузького гідровузла. Зазначені проекти не були реалізовані, однак отриманий фактичний матеріал дозволив вирішити ряд питань геологічної будови півдня України, детально дослідити будову донних відкладів лиманів і відтворити історію їх розвитку.

Паралельно з цими роботами виконується великий обсяг досліджень по вивченню лесів та льодовикових відкладів, результати яких П.Ф. Гожик, як керівник організаційного бюро та польових екскурсій, демонстрував учасникам Всесоюзної наради по крайових льодовикових відкладах (Київ, 1976), VIII Міжнародного лесового симпозіуму (Київ, Одеса, 1976) та XXII Конгресу Міжнародної комісії по вивченню четвертинного періоду.

Починаючи з 1978 року в Інституті геологічних наук АН УРСР розпочалися комплексні геолого-геофізичні дослідження океанів і морів і П.Ф. Гожик активно бере в них участь. В морських експедиціях в Індійський, Атлантичний, Південний океани, Червоне море він зосереджується на питаннях літології, стратиграфії донних відкладів. Особливо знаковою стала навколосвітня антарктична експедиція на ГДС «Фаддей Беллінсгаузен», в процесі якої були виявлені нові поля залізомарганцевих конкрецій в Південному океані та встановлені нові поздовжні і поперечні жолоби на шельфі Антарктиди. Згодом ці результати стали основою монографій «Геологія та корисні копалини Південного океану» та «Геолого-геоморфологічні дослідження східно-антарктичних морів», в якій запропоновано нову методику вивчення геоморфологічної будови на основі ГС-технологій. Антарктична тематика стала для вченого пріоритетною. Саме тому П.Ф. Гожик стає ініціатором створення Центру антарктичних досліджень НАН України і його першим директором, а згодом Українського антарктичного центру Міністерства України в справах науки і технологій.

Під керівництвом П.Ф. Гожика були проведені перша та друга українські комплексні антарктичні експедиції та розроблено Державну програму досліджень України в Антарктиці (1996).

Наукові інтереси Петра Феодосійовича багатогранні, однак передусім він є визнаним фахівцем викопних прісноводних моллюсків з неоген-четвертинних відкладів півдня Східної Європи. Їм присвячені його численні статті та чотири монографії. П.Ф.Гожиком описано один новий рід, два підроди і 48 видів прісноводних моллюсків.

Наукову діяльність П.Ф. Гожик поєднує з педагогічною (викладає у Київському Національному університеті ім. Тараса Шевченка) та науково-організаційною. Як директор Інституту геологічних наук НАН України, голова Національного стратиграфічного комітету, Палеонтологічного товариства, спецради при Інституті геологічних наук НАН України по захисту дисертацій, член комісії НАН України з проблем наукової спадщини академіка В.І. Вернадського, голова секції нафти і газу Комітету з державних премій України в галузі науки і техніки Петро Феодосійович постійно підтримує зв'язки з виробництвом. Ним підготовлені кадри вищої кваліфікації.

Велика робота виконується П.Ф. Гожиком по редагуванню наукових статей, монографій. Він є головним редактором «Геологічного журналу», «Українського антарктичного журналу», заступником відповідального редактора «Палеонтологічного збірника», членом редколегії польського журналу «*Studia Quaternaria*», наукових журналів «Геологія і корисні копалини Світового океану», «Геолог України».

Наукові дослідження вченого добре відомі за кордоном. Його наукові статті публікувались в США, Великобританії, Болгарії, Польщі, Австрії. З науковими доповідями він виступав у Великобританії, Польщі, Болгарії, на з'їздах та конференціях в Москві, Санкт-Петербурзі, Ташкенті, Єревані, Кишиневі.

70-річний ювілей Петро Феодосійович Гожик зустрічає сповнений нових планів і дослідницьких задумів. Його невичерпна енергія та ентузіазм, помножені на блискучу ерудицію і наукове передбачення - запорука подальших успіхів і нових відкриттів.